

Till miljö- och klimatminister Per Bolund

TV4:s avslöjande om Sveaskogs naturvårdsavsättningar

Dagarna innan midsommar [avslöjade TV4](#) att Sveaskogs naturvårdsavsättningar inkluderar tusentals hektar produktiv skogsmark, som bolaget inte längre äger. Dubbelräkningen av reservat, som sedan länge ägs och förvaltas av Naturvårdsverket och landets länsstyrelser, är särskilt omfattande i Götaland och Svealand. Det vill säga i de delar av Sverige där andelen formellt skyddad skog ofta bara uppgår till några få procent.

Dagen efter avslöjandet krävde Naturskyddsföreningen alla kort på bordet om vårt statliga skogsbolags frivilliga avsättningar. I [samma inslag](#) lovade även Olof Johansson, skogspolitisk chef på Sveaskog, att det underlag som årligen lämnas till Skogsstyrelsen skulle redovisas öppet. Ett löfte som drygt en månad senare inte har uppfyllts.

Avslöjandet i TV4 bygger till stor del på den granskning, som jag de senaste åren har gjort av Sveaskogs naturvårdsavsättningar. Utgångspunkten har varit årsredovisningar och bolagets egen webbplats. Viktiga källor har varit Sveaskogs [ekologiska landskapsplaner](#) och bolagets digitala kartverktyg. Vidare har minnesanteckningar från en rad möten mellan länsstyrelser och Sveaskog legat till grund för granskningen. Skriftliga underlag som har kompletterats med samtal med flera tjänstemän på skilda länsstyrelser och tidigare anställda på Sveaskog. Granskningar har i år resulterat i fyra inlägg på min blogg [Naturlig reslust](#).

- [Kan Sveaskog inte skilja på ditt och mitt?](#) (mars 2021)
- [Misstag eller systematiskt fusk?](#) (april 2021)
- [Berättade skogschefen sanningen?](#) (maj 2021)
- [TV4 avslöjar Sveaskogs fusk](#) (juni 2021)

Sammantaget pekar alla dessa underlag på ett betydande fusk, som sannolikt omfattar 10 000 hektar produktiv skogsmark eller mer och då främst i södra Sverige. Sveaskog har vid flera tillfällen tillbakavisat dessa anklagelser och i början av juli [kommenterade Sveaskog avslöjandet](#) i TV4. Bolagets påstår där att en stor del av ledningen varit felinformerade, men medger att de ekologiska landskapsplanerna inkluderar sålda arealer. Däremot tillbakavisar bolaget att detta speglar årsredovisningens siffror eller innehållet i de underlag som årligen lämnas till Skogsstyrelsen.

Samtidigt vägrar bolaget att i detalj redovisa hur bolaget beräknar sina naturvårdsarealer. Denna brist på öppenhet och transparens får allvarliga konsekvenser för naturvården, men även för allmänhet, kommuner och olika myndigheter. Nyligen publicerade [Barometern](#) en

nyhet där Sveaskog kommentar sin planerade avverkning vid sjön Eckern här i östra Småland. Förutom naturvärden berörs även en vattentäkt och en uppskattad vandringsled, vilket fått Oskarshamns kommun att ifrågasätta avverkningsomfattningen. I sitt svar påstår Sveaskogs naturvårdschef Peter Bergman bland annat att 16 procent av de cirka 9 000 hektar produktiv skogsmark som bolaget äger i Oskarshamns kommun har avsatts för naturvård. En siffra som inte kan kontrolleras av personer utanför Sveaskog. Detta ger skogsbolaget ett övertag i diskussionen och används för att tysta kritiken.

Om anklagelserna om dubbelräkning av sålda skogar stämmer, vilket jag är övertygad om, uppfyller inte Sveaskog sina löften. Här i Kalmar län visar preliminära uppskattningar, utifrån kända underlag och Sveaskogs medgivande, att det i så fall saknas minst 1 500 hektar avsatt produktiv skogsmark. Det är mer produktiv skog än vad som skyddas i Tivedens nationalpark. Vårt statliga skogsbolag har med andra ord en betydande skuld till naturvärden i södra Sverige. Den framtida konsekvensen av detta naturvårdsbedrägeri är att värdefulla skogar, som borde varit skyddade, riskerar att avverkas vilken dag som helst. Den historiska följden är sannolikt att oersättliga naturvärden har gått förlorade de senaste tio åren.

Och på tal om bedrägeri. Vore det inte rimligt att undersöka om det avslöjade fuskets i sin förlängning även kan vara ett bokföringsbrott eller faller under lagen om trolöshet mot huvudman? Min juridiska kompetens är begränsad, men rimligen borde detta analyseras ordentligt av experter på regeringskansliet.

Jag begär inte att du som minister blint ska lita på mina granskningar eller avslöjandet som presenterades av TV4. Däremot menar jag att underlagen i form av flera vittnesmål och en lång rad dokument är så betydande att regeringen omgående bör tillsätta en oberoende granskning av Sveaskogs naturvårdsavsättningar. Skulle en sådan granskning visa att bolaget har fuskat med sina naturvårdslöften, bör regeringen genast uppdra till berörda länsstyrelser att på bästa vis öka andelen formellt skyddade skogar med samma yta produktiv skogsmark som Sveaskog har dubbelräknat sedan 2010.

Utifrån ovanstående önskar jag snarast få veta hur du som ansvarig minister för svensk naturvård ämnar hantera dessa anklagelser?

Stort tack på förhand och fortsatt trevlig sommar.

Vänligen

Per Jiborn

Naturturismexpert och skribent